

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

MŠ Bílá Třemešná

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální zajištění	9
3.7	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi	10
3.8	Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	12
4	Organizace provozu	13
4.1	Vnitřní uspořádání školy	13
4.2	Charakteristika tříd	13
4.3	Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	13
4.4	Pravidla pro plnění povinného předškolního vzdělávání.....	14
4.5	Distanční vzdělávání.....	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu	15
5.1	Cíle vzdělávacího programu	15
5.2	Principy a metody vzdělávání	19
5.3	Prevence sociálně patologických jevů	19
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky	21
6.2	Uspořádání témat ŠVP	30
7	Dílčí projekty a programy.....	33
8	Systém evaluace.....	34
8.1	Oblasti autoevaluace	34
8.2	Cíle a kritéria autoevaluace.....	34
8.3	Nástroje autoevaluace	35
8.4.	Časové rozvržení autoevaluačních činností odpovědnosti učitelek	35

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
VZDĚLÁVACÍ PROGRAM:	RVP PV
MOTIVAČNÍ NÁZEV:	Pojď si hrát

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY:	Základní škola a Mateřská škola, Bílá Třemešná, okres Trutnov
ADRESA ŠKOLY:	Bílá Třemešná 313, 54472
ŘEDITEL:	Mgr. Emil Kudrnovský, Ph.D.
KONTAKT:	499 396 321, 608 431 321, 774 431 306

e-mail: info@zsbt.cz

web: www.zsbt.cz

IČ: 75015366

IZO: 107587874

RED-IZO: 650031172

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP: Markéta Jáklová, DiS.

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Bílá Třemešná

ADRESA ZŘIZOVATELE: Bílá Třemešná 315, 544 72

KONTAKTY:

Telefon: 499 693 310

Fax: 499 693 212

info@bilatremesna.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST A ÚČINNOST OD: 1. 9. 2021

VERZE ŠVP: 6

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSBT-180/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 23.8.2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30.8.2021

Mgr. Emil Kudrnovský, Ph.D.
ředitel mateřské školy

razítko organizace

2 Charakteristika školy

Umístění školy v obci: v centru obce, v klidové zóně

Druh provozu školy: celodenní

Velikost školy: tři třídy (pozn. celková kapacita MŠ 84 dětí vč. případných výjimek)

Počet školních budov: 3 provázané

Počet tříd: 2 třídy heterogenní + 1 třída pro nejmladší děti

Provoz mateřské školy: 6:00 – 16:30 hod.

Venkovní areál školy: oplocený komplex budov, sportovní hřiště, zahrada

Celkový počet zaměstnanců: 6 učitelů plně kvalifikovaných

2 provozní zaměstnanci

Ředitel příspěvkové organizace: Mgr. Emil Kudrnovský, Ph.D.

Vedoucí učitelka mateřské školy: Jáklová Markéta, DiS.

I. třída: Vrabčáci

II. třída: Kočičky

III. třída: Broučci

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Škola má dostatečně velké prostory. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát. Děti se svými výtvy podílejí na výzdobě interiéru budovy. Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměr:

- zmodernizovat vnitřní prostory
- dovybavit zahradu novými herními prvky

3.2 Životospráva

Dětem se nabízí plnohodnotná a vyvážená strava. Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Je zajištěn denní rytmus a řád. Pobyt venku respektuje doporučenou délku. Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku. Stolování má být pro děti doba pohody, pochutnání. Společná jídla mají velký význam. Do budoucna se děti učí utužování rodinných vazeb. Nejstarší děti se samostatně obsluhují, připravují si stůl. Děti si vytvářejí zdravý způsob života, naučí se využívat jídla v pozitivním smyslu a naučí se zařadit jídlo do systému hodnot. Stolování probíhá v naší školce vždy na jednotlivých třídách samostatně, jídlo se dováží ze školní jídelny. Dbáme na kulturu stolování, předškolní děti jedí příborem, mladší se o to pokouší. Velký důraz se klade na pitný režim dětí. Každé dítě má svoji vlastní skleničku či hrneček na pití. Celodenně k dispozici je barel s nápoji. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly, ne delší než tři hodiny. Zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu, poskytují dětem vzor.

Záměr:

- pokračovat v osvědčeném způsobu zajištění pitného režimu
- podporovat co největší samostatnosti dětí

3.3 Psychosociální podmínky

Děti mají zajištěné rovnocenné postavení. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám. Možnost postupné adaptace nově přichozím dětem. Respektování potřeb dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem. Pravidla soužití jsou nastavena. Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací. Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Adaptační program

Rodiče mohou využít návštěv mateřské školy o hlavních prázdninách před vstupem dítěte do MŠ. Rodiče mohou využít pozvání dítěte k návštěvě mateřské školy, nebo si mohou v odpoledních hodinách na chvíli přijít s dětmi pohrát. Společná setkání - informativní schůzka všech rodičů dětí, kde jsou seznámeny s provozem školy, školním řádem, organizačním řádem, uspořádáním životosprávy dětí, pedagogickými a provozními zaměstnanci školy a Školním vzdělávacím programem. Zpětná vazba je formou rozhovorů, zjišťujeme požadavky rodičů směrem

k mateřské škole. Výsledkem vzájemného seznámení je skloubení domácích zvyklostí, s nimiž dítě přichází do školy s denním režimem v mateřské škole. Ve škole je vytvořen určitý řád chování a norem.

Požadavky přístupu učitelky k dětem

Učitelka přijímá dítě s porozuměním, bez podmínek, výhrad a předsudků. Každé dítě akceptuje bez podmínek takové jaké je, respektuje jeho důstojnost. Učitelka přijímá dítě s plnou důvěrou a úctou k jeho individualitě. Učitelka je akceptující a autentická. Učitelka je vyváženě komunikativní se všemi dětmi. Mluvení a naslouchání dětí je v rovnováze. Učitelka usnadňuje nejen procesy vznikání a osvojování nových vědomostí, ale i dětské projevy tvořivosti, fantazie, sociálních aktivit a stavy obav a úzkosti.

Záměr:

- prohlubovat spolupráci školy a rodiny
- usnadňovat vstup nových dětí do MŠ
- respektovat osobnost každého dítěte

3.4 Organizace chodu

Provoz MŠ je od 6.00 – 16.30 hodin. Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí. Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně, každodenní ranní cvičení. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Je dbáno na osobní soukromí dětí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Režim dne v mateřské škole

1. a 2. třída

6.00- 8.30	Spontánní nebo řízené individuální, skupinkové či společné aktivity. Tvořivé a estetické činnosti, komunitní kruh, pohybové aktivity.
8.30	Svačina
9.00 - 9.30	Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, řízené aktivity. Osobní hygiena, příprava na pobyt venku.
9.30 -11.30	Pobyt dětí venku.
11.30 -12.00	Oběd a osobní hygiena dětí.
12.00 -13.45	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku.
13.45 -16.30	Hygieny, svačina. Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky. zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na školní zahradě MŠ.

3. třída

6.00 – 8.30	Spontánní nebo řízené individuální, skupinkové či společné aktivity. Tvořivé a estetické činnosti, komunitní kruh, pohybové aktivity.
08.30 – 09.15	Svačina Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, řízené aktivity. Osobní hygiena, příprava na pobyt venku.
09.15 -11.15	Pobyt dětí venku.

11.15 -12.00	Oběd a osobní hygiena dětí.
12.00 -13.45	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku.
13.45 -16.30	Hygieny, svačina. Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy.

Záměr:

- omezovat co nejvíce frontální činnosti
- pokračovat v nabídce doplňkových aktivit
- respektovat osobnost každého dítěte

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém. Při vedení zaměstnanců ředitel zapojuje spolupracovníky do řízení. Ředitel vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Učitelství sbor pracuje jako tým. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Ředitel vychází z analýzy a využívá zpětné vazby. Vedoucí učitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními učiteli. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě. Mateřská škola je součástí základní školy. Ředitel školy řídí, vede, motivuje a kontroluje celý kolektiv zaměstnanců. Všichni zaměstnanci jsou povinni respektovat a dodržovat zákony, vyhlášky, řády, programy a směrnice organizace. Pravidla a kompetence zaměstnanců jsou dána Organizačním řádem školy. Vedením úseku mateřské školy je pověřena vedoucí učitelka, která má jasně, ředitelem školy, vymezené kompetence. Tvorba ŠVP je výsledkem práce vedoucí učitelky, která spolupracuje s ostatními členy pedagogického týmu. Vedoucí učitelka předává informace zaměstnancům mateřské školy vyplývající z porad vedoucích. Vedoucí učitelka vyhodnocuje práci zaměstnanců mateřské školy, dílí úspěchy, motivuje zaměstnance, zodpovídá za svěřenou dokumentaci školy. Konzultuje s ředitelem školy organizační záležitosti mateřské školy. Důležité informace jsou předávány na pedagogických a provozních radách, konaných podle plánu porad. Provozní zaměstnanci zodpovídají za úklid prostorů mateřské školy, zahrady, provádějí drobnou údržbu, zajišťují výdej stravy ve výdejních mateřské školy.

Záměr:

- pokračovat v poradách vedoucích zaměstnanců organizace
- pokračovat v pravidelných provozních a pedagogických radách
- důležité informace předávat okamžitě
- uvědomovat si, že pouze týmová práce vede k cíli

3.6 Personální zajištění

Služby učitelů zajišťují optimální pedagogickou péči. Specializované služby jsou zajišťovány odborníky. Učitelé mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Učitelství sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel. Učitelé se průběžně sebevzdělávají, chovají se profesionálně. Na mateřské škole pracuje 6 učitelek, které jsou plně kvalifikované. Dvě učitelky jsou absolventky vyšší odborné školy a dvě vysoké školy pedagogické. Čtyři učitelky získaly kvalifikaci logopedického asistenta. Vedoucí učitelka absolvovala „Rozšiřující studium pro ředitele škol“. Ředitel školy motivuje zaměstnance k prohlubování a upevňování kvalifikace. Učitelky využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT, využívají nabídek dalšího vzdělávání zaměstnanců pořádaných přímo v prostorách organizace. Rozvrh přímé práce je rozvržený tak, aby byla plně respektována bezpečnost dětí

a zajištěna pedagogická péče na třídách, přímé překrývání pedagogické činnosti učitelů probíhá ve třídách minimálně v rozsahu dvou a půl hodin denně, v dopoledních hodinách, při organizačně náročnější části dne.

Záměr:

- udržet plně kvalifikovaný tým zaměstnanců
- dostatečně motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání
- podporovat vzájemnou spolupráci

3.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi

Ve vztazích mezi učiteli a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Učitelky pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte. Zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Předávání poznatků a zkušeností při každodenním styku s rodiči, vzájemnou dohodou uskutečňovat optimální výchovu a vzdělávání. Rozvíjení společenství rodiny a MŠ na základě vzájemné tolerance a partnerství, bereme v úvahu prostředí, ve kterém dítě žije. Umožníme rodičům přímou účast ve výchovně vzdělávacím procesu. Podporujeme iniciativu ze strany rodičů, pomoc škole. Bereme ohledy na potřeby dětí a jejich domácí zvyky. Rodiče se mohou po konzultaci s pedagogy účastnit aktivit v MŠ, spolupodílet se da distanční výuce.

Například:

- soutěže pro děti spojené s opékáním vuřtů
- společné zdobení vánočních perníčků
- pomoc rodičů při drobných opravách
- akademie - vystoupení dětí
- slavnostní rozloučení s předškoláky
- pomoc rodičů v době školního výletu

Prezentaci školy vidíme v současné době jako velmi potřebnou.

Uskutečňujeme ji těmito metodami:

- na informační tabuli MŠ umístěné v obci
- prezentací školy na veřejnosti - velikonoční a vánoční výstava výrobků dětí
- kulturním vystoupením
- den otevřených dveří při příležitosti „ Zápisu dětí do MŠ“
- textem v obecním časopise.

Spolupráce se zřizovatelem: vzájemnou dohodou uskutečňovat účelné změny v materiálně technické oblasti.

Spolupráce se Základní školou Bílá Třemešná: společná účast na sportovních a kulturních akcích v obci.

Například:

- návštěvy divadelních představení
- vystoupení dětí na vánoční a velikonoční výstavě
- beseda s učitelkou z prvního stupně s rodiči budoucích školáků
- návštěva školy - „co je vyučování“

Spolupráce se školní jídelnou:

- dbáme na zdravou výživu a dostatečné množství tekutin
- do jídla děti nenutíme

Spolupráce s PPP a SPC v Trutnově, Jičíně:

- odklady školní docházky, integrace
- řešení výchovných a vzdělávacích problémů

3.8 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše mateřská škola umožňuje vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami. Rámcové cíle a záměry pro vzdělávání všech dětí jsou společné, jejich naplňování se přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám a možnostem dětí. Vzdělávání probíhá v běžných třídách, pokud bude školským poradenským zařízením doporučeno vzdělávání dítěte podle individuálně vzdělávacího plánu, bude vypracován ve spolupráci školy, školského poradenského zařízení a rodiny. Pověřenou zodpovědnou osobou pro zajištění komunikace se zákonnými zástupci, školským poradenským zařízením a učitelkami je stanovena vedoucí učitelka. MŠ spolupracuje se školským poradenským zařízením - Speciálně pedagogické centrum Trutnov, speciální pedagog, logoped, pod jehož vedením probíhá i logopedická prevence v MŠ.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními jednáme v těchto bodech:

- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření,
- snížení počtu dětí ve třídách v souladu s vyhláškou o předškolním vzdělávání,
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i spolupráci s odborníky i mimo oblast školství,
- osvojení specifických dovedností odpovídajících možnostem a schopnostem dítěte zaměřených na samostatnost dítěte, sebeobsluhu, základní hygienické návyky,
- realizaci doporučených podpůrných opatření,
- uplatňování individuálního principu při plánování a realizaci činností, včetně obsahu, forem a metod.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pokud učitelky ve třídě na základě každodenního, dlouhodobého pozorování zjistí u dítěte nějaké problémy a vyvodí podložené závěry, vypracují plán pedagogické podpory (dále jen PLPP), podle kterého se bude dítě vzdělávat. Učitelky, které mají dítě ve třídě, osobně informují a s obsahem PLPP seznámí rodiče. Po třech měsících učitelky ve třídě vzdělávání vyhodnotí. Pokud učitelky zjistí, že vzdělávání podle PLPP nebylo úspěšné, doporučí ředitel (vedoucí učitelka), po vyhodnocení plánu pedagogické podpory, využití pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

- Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení a informovaný souhlas zákonného zástupce. K poskytnutí poradenské pomoci dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele školy nebo OSPOD.
- Ředitel školy určí učitelku zodpovědnou za spolupráci s poradenským zařízením.
- Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.
- Pověřená učitelka ve spolupráci s vedoucí učitelkou (ředitelem školy) průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jedenkrát ročně, v případě potřeby častěji.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných

MŠ vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu dětí. Učitelka zadává specifické úkoly dítěti. Zajišťuje didaktické pomůcky. Zajišťuje doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky. Nabízí aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte. U výrazných projevech nadání MŠ doporučuje vyšetření dítěte v pedagogicko-psychologické poradně, jakmile je dítěti doporučen individuálně vzdělávací plán, spolupracuje s poradenským zařízením a rodiči při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola vzdělává i děti od dvou let. Pro tyto děti byla pro letošní rok vytvořena speciální třída se specifickým časovým harmonogramem, který umožňuje více času na jednotlivé denní činnosti. Dětem je poskytován pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené podmětne prostředí a činnosti, srozumitelná pravidla a více individuální péče. Překrývání přímé pedagogické činnosti probíhá v dopoledních hodinách, od doby dopolední svačiny, následných her dětí a dopoledních činností, v době přípravy na pobyt venku, pobyt venku, přípravy na oběd, oběd, přípravy dětí na odpočinek.

Dětem je vytvořen dostatečný prostor pro volnou hru a pohybové aktivity, MŠ je vybavena množstvím hraček a pomůcek vhodných pro děti od dvou let, nebezpečné předměty jsou umístěny mimo dosah dětí,

- dětem jsou nastavena srozumitelná pravidla,
- prostředí je pro děti bezpečné, poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru,
- škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dětí, jako je vlastní úložní prostor v šatně pro náhradní oblečení, skříňka na pleny, hygienické zázemí odpovídající potřebám a možnostem dětí, nábytek a vybavení je přizpůsobeno velikosti jako je židle různých výšek, výškově nastavitelné stoly atd.,
- režim dne respektuje potřeby dětí, poskytuje dostatek času na realizaci činností i při stravování a odpočinku,
- překrývání učitelek ve třídě v dopoledních hodinách, které umožňuje více individuálního přístupu a zajištění větší míry bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

Začlenění dětí mladších tří let do programu naší školy.

Učitelky respektují potřeby dvou až tříletých dětí, s důrazem na volnou hru, podporují jejich samostatnost, manipulaci s předměty, objevování. U těchto dětí se zaměříme zvláště na tyto oblasti.

Rozumový vývoj:

- adaptovat se v novém prostředí, znát svoji značku
- znát své jméno
- umět požádat učitelku o radu a pomoc
- celkově rozvíjet rozumové schopnosti, zapojit se do kolektivu dětí

Tělesný vývoj:

- rozvíjet motoriku dítěte
- učit se hygienickým návykům
- ukládat hračky na své místo
- snažit se o sebeobsluhu

Mravní a citový vývoj:

- upevňovat u dětí pocit bezpečí a jistoty v novém prostředí
- zvykat si na režim v mateřské škole
- učit se základům společenského chování, dbát na svoji bezpečnost

Estetický vývoj:

- pracovat s různými výtvarnými materiály
- zapojovat se do hudebních a pohybových činností
- seznamovat se s dětskou knihou, pozorně vyslechnout krátký text

4 Organizace provozu

4.1 Vnitřní uspořádání školy

Kapacita školy je 84 dětí vč. případné výjimky na počet dětí ve třídě. Mateřská škola má celkem tři třídy. Dvě třídy jsou věkově smíšené, třetí je určena pro věk 2-3 roky. Třídní program je přizpůsoben věku a individuálním potřebám dětí. Spojování tříd se snažíme maximálně omezovat. Z hlediska organizačních forem zařazujeme formy výuky frontální, skupinové i individuální.

4.2 Charakteristika tříd

- **1. Třída „Vrabčáci“ – 2 učitelky na třídě** Třída má dostatečně prostornou hernu, která umožňuje dětem jak skupinkové, tak i individuální hry. Děti mají vlastní šatnu, výdejnu, hygienické zařízení. Do denního programu je pravidelně zařazována volná hra, pohybové aktivity, didakticky cílená činnost, jak přímo či nepřímo řízená. Děti na třídě mají jasně společně vytvořená pravidla soužití. Prostor je v odpoledních hodinách pravidelně využíván k doplňkovým aktivitám (logopedická prevence).

- **2. Třída „Kočky“ – 2 učitelky na třídě** Třída s největšími prostory, které poskytují dětem dostatek možností pro spontánní hru, najít si koutek jenom pro sebe. Třída má vlastní výdejnu, šatnu, hygienické zařízení. Práce vychází z dobrých vztahů mezi učitelkami a dětmi. Třída má společně vytvořena pravidla soužití ve třídě. Prostory druhé třídy jsou v odpoledních hodinách využívány na doplňkové aktivity. Práce na třídě je založena na vzájemné spolupráci a toleranci, respektování individuálních a věkových zvláštností každého z nás. Zvýšená péče v didakticky cílených činnostech je věnována dětem s odkladem školní docházky.

- **3. Třída „Broučci“ – 3 učitelky na třídě** Třída nabízí dětem dostatečně možnosti jak pro pohybové aktivity, tak i pro spontánní hru, didakticky cílenou činnost. Děti ze třetí třídy mají samostatnou šatnu, hygienické zařízení, výdejna je společná s první třídou. Třída má jasná, společně vytvořená pravidla. Snížený počet dětí ve třídě umožňuje častější individuální přístup, který je nezbytný u malých dětí. Ve třídě je na částečný úvazek také chůva.

Výčet činností, při kterých je zajištěno průběžné působení dvou učitelů ve třídách: Překrývání přímé pedagogické činnosti probíhá v dopoledních hodinách, od doby dopolední svačiny, následných her dětí a dopoledních činností, v době přípravy na pobyt venku, pobyt venku, přípravy na oběd, oběd, přípravy dětí na odpočinek.

4.3 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Zápis dětí do mateřské školy na následující školní rok probíhá v měsíci květnu. Rodiče jsou o zápise informováni na internetových stránkách školy, letácích na vývěskách. Děti jsou do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku. Dítě do mateřské školy přijímá na základě žádosti rodičů ředitel mateřské školy. Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze

imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci (neplatí u dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné). Po přijetí dítěte se rodiče dostaví do mateřské školy, vyzvednou si k vyplnění podklady pro školní matriku, obdrží informace o provozu mateřské školy a domluví si průběh adaptace a konkrétní nástupní termín dítěte do mateřské školy. Do mateřské školy jsou přijímány děti podle ředitelem stanovených kritérií.

4.4 Pravidla pro plnění povinného předškolního vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky je vzdělávání povinné. Může se aplikovat pravidelnou denní docházkou či individuálním vzděláváním.

Individuální vzdělávání - tuto skutečnost je povinen zákonný zástupce oznámit řediteli školy nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku. Toto oznámení je písemné a musí obsahovat jméno a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte. Datumově období, ve které se bude dítě individuálně vzdělávat a důvody pro individuální vzdělávání. Škola bude ověřovat úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech dle RVP PV. Ověření se uskuteční v termínech stanovených ředitelem školy, první úterý v měsíci listopadu od 8.00 do 10.00 hod., náhradní termín je stanoven na první úterý v prosinci od 8.00 do 10.00 hod. v MŠ Bílá Třemešná. Ověření očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru, pozorování a didaktických her. Zákonný zástupce je zajistit účast dítěte u ověření. Podmínky povinného předškolního vzdělávání jsou zakotveny ve Školním řádu. Forma denní docházky je dána v pracovních dnech od 08,00 do 12,00 hod., dítě se však může vzdělávat po celou dobu provozu školy. Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Způsob omlouvání nepřítomnosti je upřesněn ve Školním řádu MŠ.

4.5 Distanční vzdělávání

Mateřská škola poskytuje distanční výuku pouze pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Tato forma výuky nastupuje v případě, že do MŠ se nemůže dostavit více jak polovina dětí, kterých se předškolní vzdělávání týká, tj. v mimořádných situacích, zvýšené nemocnosti nebo dlouhodobé nepřítomnosti dětí.

Obsah vzdělávání vychází z aktuálního vzdělávacího programu realizovaného v MŠ podle ŠVP PV a TVP (integrováný vzdělávací blok, téma).

Forma distanční výuky souvisí s individuálními potřebami a možnostmi dítěte a jeho zákonných zástupců. Informace, zadávání aktivit a inspirativních typů je zveřejňováno na skupině Teams, elektronickou cestou. Zadávání může probíhat ve specifických případech i osobně.

On-line setkávání prostřednictvím videohovorů probíhá jedenkrát týdně v předem domluvený čas. Má doplňkovou funkci, podporovat vzájemné vazby. Zpětná vazba předání mezi školou a zákonnými zástupci probíhá na základě individuální dohody, nejčastěji elektronicky nebo předání osobní formou ve škole. Konzultace e-mailem či telefonicky, přes skupinu Teams. Učitelky ve třídách vyhodnocují, provádí zápisy do diagnostiky dětí, vkládají práce do portfolií.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Pro vytvoření školního vzdělávacího programu bylo použito:

- Rámcový vzdělávací program,
- analogie dosavadní práce školy,
- hrajeme si „Barevné kamínky“ – publikace.

5.1 Cíle vzdělávacího programu

V našem pojetí koncepce klademe důraz na Rámcový vzdělávací program, protože podporuje vše, co je přirozené pro dítě. Na práci učitelky jsou kladeny vyšší požadavky. Učitelka musí najít rovnováhu mezi tím, co je povinné a co je „volnostní“. Program je zaměřen na podporu pocitů sounáležitosti ke skupině, ke kamarádství a citlivému jednání. Ale také k citu ke všemu co nás obklopuje - příroda, ekologické cítění.

- vzdělávat děti přirozenou cestou,
- vést děti ke zdravému stylu života,
- podporovat duševní pohodu,

V souladu se Školským zákonem je učení - vzdělávací nabídka uspořádána do integrovaných bloků, které umožňují přirozeně sladit základní požadavky na vzdělávání dětí. Jedná se o různorodé činnosti, které spojuje společně dítěti blízké a srozumitelné téma. Vychází z přirozených vzdělávacích potřeb dítěte. Respektuje potřebu dětí osvojit si poznatky v reálných souvislostech a umožňuje jim vidět smysl toho, čemu se učí. Vzdělávání dětí v naší mateřské škole je plánovaný a cílevědomý proces. Uskutečňuje se ve všech situacích a činnostech, které se během dne vyskytují. Zákonný dokument nám stanovuje tři základní cíle.

1. **rozvíjet dítě a jeho schopnost učení, poznání (**
2. **osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost**
3. **získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Hlavní cíle naplňujeme prostřednictvím obsahu, který je strukturován do pěti oblastí: dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět. Tyto oblasti jsou vzájemně propojeny, ovlivňují se, prolínají, navazují na sebe a doplňují se. Vytvářejí společně fungující celek. V každé z pěti oblastí máme stanoveny specifické cíle. Ty jsou konkrétní a průběžné. Cíle naplňujeme tím, že dětem připravujeme různé činnosti, motivujeme je k dosahování výsledků ve vzdělávání.

Máme stanoveny kompetence, které nám slouží jako ukazatel rozvoje osobnosti dítěte. Činnosti se vztahují k určitému tematickému bloku. Jednotlivé bloky jsou rozděleny ročními obdobími. Jednotlivá témata jsou rozpracována v Třídních vzdělávacích programech. Třídní vzdělávací programy jsou variabilní. Specifické cíle stále neopisujeme, ale pracujeme s nimi, máme je v podvědomí, bereme na ně zřetel, činnosti s dětmi podle nich řídíme. Pokud se vyskytnou okolnosti neplánované, pro dítě přínosné, reagujeme na ně a přizpůsobujeme se situaci. Cíle, které se týkají práv dítěte, sebeobsluhy, hygieny, socializace, sebepojetí, vůle, chování, pěstování morálních a společenských hodnot, prolínají každodenní činnosti. Speciálně je neplánujeme – směřujeme k nim denně. Zda se nám naše záměry daří uskutečňovat, zjišťujeme tak, že provádíme hodnocení, evaluaci.

„ Specifické cíle vzdělávacích oblastí“

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Specifické vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, pohyblivosti, dýchání apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání tělesných smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojování si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu
- osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod do konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvíjení pozitivních citů dítěte ke vztahu k osobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)
- rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání
- získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interpersonálních a komunikativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (třídě
- k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických) produktivních i receptivních
- vytváření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění.

DÍTĚ A SVĚT

Specifické vzdělávací cíle:

- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

- osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

„Záměry vzdělávacího úsilí“

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Záměr vzdělávacího úsilí:

Stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte. Dovednosti dítěte, učít je sebe obslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním postojům. Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační schopnosti.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Záměr vzdělávacího úsilí:

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city a vůli. Stejně tak i jeho sebepojetí a sebe nahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Záměr vzdělávacího úsilí:

Utvářet vztah dítěte k jinému dítěti či dospělému. Posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Záměr vzdělávacího úsilí:

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění. Pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje. Přijmout základní všeobecně uznávané společenské morální a estetické hodnoty. Podílet se na utváření společenské pohody.

DÍTĚ A SVĚT

Záměr vzdělávacího úsilí:

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění. O vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu. Vytvářet základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Obecně se jedná o soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Soubor je ve svém celku ideálem, k němuž většina dětí nedospěje a dospět nemůže. My jsme si klíčové kompetence rozdělili do jednotlivých oblastí a zakomponovali do obsahu vzdělávání.

Kompetence k učení: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v učení
- má základní poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- chce porozumět jevům a dějům, klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se spontánně, ale i vědomě
- soustředí se na činnost, dokončí započatou práci

- dovede postupovat podle pokynů
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí
- učí se hodnotit sebe i ostatní

Kompetence k řešení problémů: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za snahu, ale také za úspěch
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, že svou aktivitou může situaci ovlivnit
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- při řešení problémů užívá logických postupů
- pochopí jednoduché úlohy a situace
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti – zkouší, experimentuje,
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací

Komunikační kompetence: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá
- v běžných situacích komunikuje bez zábran
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ovládá řeč, hovoří ve větách, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede dialog
- dokáže vyjádřit své prožitky
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit

Sociální a personální kompetence: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým
- umí pomáhat slabším, rozpozná nevhodné chování
- rozezná nespravedlnost, ubližování, agresivitu
- dokáže se prosadit, ale i podřídít
- umí se domlouvat a spolupracovat
- uplatňuje základní společenské návyky a pravidla
- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- přijímá zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla
- napodobuje modely prosociálního chování
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování

Činnostní a občanské kompetence: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení – k úkolům i povinnostem
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit
- jde za svým záměrem, ale dokáže se také přizpůsobovat

5.2 Principy a metody vzdělávání

Vzdělávání je vázáno k individuálně různým potřebám dětí. Učitel vychází z pozorování a uvědomování si potřeb a zájmů každého jedince, z pravidelného sledování vzdělávacích pokroků a to tak, aby každé dítě bylo stimulováno k učení. **Metody učení** - preferujeme **spontánní učení hrou a činnostmi, prožitkové učení**, které je založeno na zážitcích dítěte. V procesu vzdělávání uplatňujeme **aktivity spontánní, ale i řízené, provázané a vyvážené**. Spontánním sociálním učením se dítě učí přirozenou **nápodobou vzoru chování** a postojů. Děti se učí pomocí situačního učení - vytváření a využívání každodenních situací, které poskytují dětem praktické ukázky životních souvislostí, aby děti lépe chápaly jejich smysl. Důležitou roli hraje **kooperativní učení** - hry a činnosti vyžadují spolupráci dětí, umět se dohodnout. Jádrem vzdělávání neleží v řízených činnostech, ale ve všem co se děje ve škole. Učitel je pozorovatelem a partnerem. Pomáhá a povzbuzuje tam, kde je třeba, vede děti ke zdravému sebevědomí, povzbuzuje ve svobodné volbě činností.

5.3 Prevence sociálně patologických jevů

Základním principem primární prevence rizikového chování u dětí je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti. Prevence je začleněna do programu taktu:

- Podzim:** Posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému v dětské herní skupině.
Snažit se řešit problémy a konflikty dohodou.
Učit se chápat, že ubližování, agresivita a nespravedlnost se nevyplácí.
Chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu, umět pomoci druhému.
Učit se, že bez předchozího požádání si nemohu vzít cizí věc.
Snažit se ocenit výsledky práce kamaráda.
Vážít si her a hraček.
Rozvíjet dětská přátelství, schopnost poučit se od kamaráda.
Chápat, proč je nebezpečné pohybovat se v přírodě bez doprovodu dospělých.
Upevňovat mezilidské vztahy mezi dětmi, rozdělit se o všechno, co mám rád.
Rozpoznat nevhodné chování, agresivitu a lhostejnost.
Uvědomovat si, že léky mohou nejen léčit, ale i ubližovat.
Učit se ohleduplnosti k nemocným a postiženým lidem.
- Zima:** Vytvářet povědomí o morálních hodnotách, učit se hodnotit vlastnosti postav pomocí pohádek. Získávat povědomí o tom, že zlo je po zásluze potrestáno.
Uvědomovat si, že dárky dělají blízkým lidem radost, ale od neznámých osob mohou být nebezpečné.
Neostýchat se požádat o pomoc, když si nevíme rady.
Brát ohled na starší lidi. V případě potřeby pomoci.
Nenechat si líbit násilí jiným dítětem na své osobě, netrpět ubližování ani ponižování.
- Jaro:** Chápat pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumět jejich smyslu a chápat potřebu je zachovávat.
Hledat kladné projevy přátelství okolo sebe.
Snažit se vcítit do druhého, poznat jeho pocity.
Učit se vážit si života ve všech jeho formách.
Přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržovat dohodnutá pravidla a přizpůsobovat se jim.
Získávat elementární poznatky o světě lidí a jiných kultur.
Učit se odhadnout své síly, nepřeceňovat se, ale ani podceňovat.
Uvědomovat si důležitost záchranného integrovaného systému, záchranná služba, policie, hasiči, jejich význam. Vážít si lidových zvyků a tradic.
Chápat, že se může rozhodovat svobodně, ale za svá rozhodnutí zodpovídá.

Aktivně si všímat dění kolem sebe a porozumět mu, klást otázky a hledat na ně odpovědi.

Rozšiřovat své povědomí o rodině, o domově a vzájemné pomoci mezi členy rodiny.

Posilovat vztahy a vazby k rodině.

Léto:

Chápat, že lidé jsou různí, umět být tolerantní k jejich odlišnostem.

Uvědomovat si, že všichni máme svá práva, ale i své povinnosti.

Všímat si dění a problémů ve svém okolí. Umět rozlišit žádoucí chování, upozornit na případné projevy šikany.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozpracovaný do devíti integrovaných bloků, které nastiňují cíle, záměry a stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky. Podrobný obsah vzdělávání bude předmětem TVP, kde bude rozpracován do jednotlivých témat vycházejících z přirozeného vývoje dítěte. Témata vycházejí z praktických životních situací a problémů. Vychází z potřeb dítěte, pomáhají chápat sebe sama, okolní svět, rozumět jeho dění a orientovat se v něm. Děti se učí vidět věci z různých pohledů. Jednotlivá témata si mohou učitelky podle svých potřeb upravit, jejich pořadí měnit na základě podmínek v přírodě, v souvislosti s počasím a různými aktivitami, které mohou nečekaně zasáhnout do programu.

Integrované bloky

1. Moje školka
2. Podzim volá
3. Zimy se my nebojíme
4. Čas kouzel
5. Co se dozvím
6. Všechno kvete, krásně voní
7. Máme rádi zvířata
8. Naše rodina
9. Sluníčko nás volá

6.1 Integrované bloky

6.1.1 „Moje školka“ - Prostřednictvím her, situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat samo sebe, orientovat se v prostředí MŠ a okolí, upevňovat své návyky, dovednosti, navazovat kontakty s vrstevníky i učitelkami.

Díličí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností – překonávání překážek
- hry na rozvoj orientace v prostoru
- spontánní hra
- výlety po okolí
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí – vycházky do lesa, k rybníku, přehradě, na louky
- hry zaměřené na procvičení hmatu, zraku a chuti – plody podzimu
- práce na zahradě
- přednes, recitace a dramatizace
- hra s přírodninami, práce s barvou – estetické a tvůrčí aktivity
- cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí)
- komentování zážitků a aktivit
- porozumět slyšenému – zachytit myšlenku příběhu, sledovat děj – divadlo, příběhy
- komunitní kruh, sdělování zážitků a prožitků
- zpracování ovoce a zeleniny v podmínkách školy
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity – konstruktivní a námětové, umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- hudební a hudebně pohybové činnosti – zpěv, hry s jednoduchými hudebními nástroji

Vzdělávací nabídka:

- seznámení s prostory školy, zahrady, vycházky po okolí
- spontánní hra
- sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání

- námětové hry – na rodinu, na maminku, na úklid
- hry na podporu zdvořilosti, ohleduplnosti a tolerance, oslavy svátků a narozenin
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem
- zdravotně zaměřené činnosti – protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení
- psychomotorické, konstruktivní a smyslové hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- poznávání nových kamarádů, jmen dětí i dospělých, poznat svoji značku
- vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu
- přednes, recitace i dramatizace, zpěv
- prohlížení a čtení knížek
- komunitní a diskuzní kruh
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, výtvarné hry
- aktivity podporující sblížení dětí – hry na podporu kamarádství, vztahů v rodině a škole
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (rodina a její funkce, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi)
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte na prostředí školy
- poučení o nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech jak se chránit

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- učí se spontánně, ale i vědomě

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si problémů v jeho okolí
- řeší problémy, na které stačí, náročnější řeší s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, že svou aktivitou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran
- průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá

Sociální a personální kompetence:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence:

- spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

6.1.2 „Podzim volá“ - Prostřednictvím situací, hry a plánovaných činností se dítě učí poznávat vše, co ho obklopuje – ať živá či neživá příroda. Seznamuje se a rozšiřuje své povědomí o plodech podzimu – na zahradách, poli i v lese. Prohlubuje své povědomí o životním stylu v souvislosti se stravovacími návyky, dostatkem pohybu. Rozšiřuje své povědomí o ochraně životního prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle:

- pojmenovávat a rozlišovat stromy a plody
- pochopit význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- uvědomit si význam přírody a zvířat pro život člověka (ale také naopak), učit se vážit si všeho, jež nás obklopuje

Vzdělávací nabídka:

- rozvoj pohybových schopností – překonávání překážek
- hry na rozvoj orientace v prostoru
- spontánní hra
- výlety po okolí

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí – vycházky do lesa, k rybníku, přehradě, na louky
- hry zaměřené na procvičení hmatu, zraku a chuti – plody podzimu
- práce na zahradě
- přednes, recitace a dramatizace
- hra s přírodninami, práce s barvou – estetické a tvůrčí aktivity
- cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí)
- komentování zážitků a aktivit
- porozumět slyšenému – zachytit myšlenku příběhu, sledovat děj – divadlo, příběhy
- komunitní kruh, sdělování zážitků a prožitků
- zpracování ovoce a zeleniny v podmínkách školy
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity – konstruktivní a námětové, umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- hudební a hudebně pohybové činnosti – zpěv, hry s jednoduchými hudebními nástroji

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům které kolem sebe vidí

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu

Komunikativní kompetence:

- domlouvá se gesty i slovy
- používá všechny druhy slov při popisování lidských činností

Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit vlastní názor

Činnosti občanské kompetence:

- svoje činnosti se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

6.1.3 „Zimy my se nebojíme“ - Prostřednictvím her a plánovaných činností dítě poznává lidské tělo a význam našich smyslů. Vytváří si návyky týkající se péče o své zdraví – význam vitamínů z ovoce a zeleniny, osobní hygieny, čistoty okolí pro zdraví člověka. Zlepšuje si tělesnou zdatnost při pobytu a pohybu v přírodě. Učí se vážit života, zdraví, pečovat o ně.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, další formy vzdělávání – verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně používat
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka:

- každodenní upevňování hygienických návyků
- smyslové a psychomotorické hry
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- hry na posilování prosociálního chování, komunitní kruh
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv a poslech písní
- zkoumání vlastností předmětů, manipulace s předměty
- námětové hry a činnosti – na lékaře, nemocné, nemocnici

- četba pohádek, příběhů, vlastních zážitků
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel
- hry na téma rodiny, přátelství
- interaktivní hry, hraní rolí
- hudební a hudebně pohybové hry
- výtvarné hry a etudy
- hry na hledání rozdílů mezi předměty
- ochutnávka ovoce a zeleniny
- konstruktivní činnosti z různých materiálů a stavebnic
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, experimentuje, užívá jednoduchých pojmů
- dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se setkává – knížky, encyklopedie

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého

Komunikativní kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit vlastní názor a vyjádřit jej
- rozlišuje některé symboly, zná jejich význam

Sociální a personální kompetence:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Činnosti a občanské kompetence:

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se ohleduplně

6.1.4 „Čas kouzel“ - Prostřednictvím her, situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Seznamuje se s kouzelným světem pohádek, knih, příběhů a kouzel. Seznamuje se a rozšiřuje své povědomí o tradičních předvánočních radovánkách a zvycích v duchu pohody a radostného očekávání. Rozšiřuje své povědomí o zimním období, změnách v přírodě, počasí. Učí se překonávat překážky v životě i ve sportu – jak je důležité pomáhat si navzájem. Učí se předcházet úrazům dodržováním pravidel zdravého životního stylu a bezpečnosti.

Dílčí vzdělávací cíle:

- umět rozdávat i přijímat radost
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností, kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
- získání schopnosti zaměřené na svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- seznamovat se se zvyky a tradicemi naší společnosti
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, přírodou

Vzdělávací nabídka:

- dramatické činnosti
- přípravy a realizace společných slavností - příprava besídky, pracovní dílny pro rodiče a děti
- návštěva Mikuláše, anděla a čerta, přednes básní, zpěv písní, poslech vánočních koled
- pracovní činnosti – dárky, výrobky na výzdobu prostředí
- lokomoční a pohybové hry, tanečky, pohybové improvizace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek a příběhů

- prohlížení ilustrací, knížek, časopisů
- společné rozhovory, diskuse, individuální a skupinková konverzace
- spontánní hra, hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti vyvolávající spokojenost a radost, veselí a předvánoční pohodu
- aktivity podporující sblížení dětí, hry a aktivity na téma pohádek, vánočních zvyků a tradic
- sledování rozmanitosti a změn v přírodě vzhledem k ročnímu období, vycházky do přírody, přikrmování zvířátek v lese, výlet do ZOO
- vycházky po okolí zaměřené na sledování příprav vánočních svátků – výzdoba, prodej kaprů
- experimentování se sněhem, vodou
- hry na sněhu a se sněhem – klouzání, bobování, překonávání překážek

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- klade otázky, hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
- soustředí se na činnost, dovede postupovat dle pokynů a instrukcí, je schopno dobrat se k výsledkům
- má osvojené některé poznatky předcházející čtení a psaní, pracuje s knihou, časopisem

Kompetence k řešení problémů:

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence:

- rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede dialog
- dokáže sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky

Sociální a personální kompetence:

- umí si vytvořit vlastní názor a vyjádřit jej
- problémy řeší na základě osobní zkušenosti – zkouší, spontánně vymýšlí nová řešení situací, hledá varianty a možnosti

Činnostní a občanské kompetence:

- chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolí – přírodní i společenské
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje

6.1.5 „Co se dozvím“ - Prostřednictvím her, plánovaných činností a situací se dítě učí poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Upevňuje si výslovnost a vyjadřovací schopnosti. Dítě si vytváří základy pro práci s informacemi. Učí se ohleduplnosti a tolerance, nebojí se zveřejnit vlastní názor. Vytváří si pozitivní vztah k učení, rozvíjí si motoriku, celkovou obratnost. Učí se toleranci a ohleduplnosti, ocenit práci druhého. Vytváří si vztah k lidem, uší se vážít lidské práce. Rozšiřuje své povědomí o složkách záchranného integrovaného systému – záchranná služba, policie, hasiči.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama (získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvářet povědomí o sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společenství, planetou Zemí
- probouzet zájem o tradice a zvyky

Vzdělávací nabídka:

- pohybové hry a činnosti
- činnosti vyrovnávací, protahovací, dechová, uvolňovací, relaxační cvičení

- hry se slovy, slovní hádanky, hledání rýmu
- hry s geometrickými tvary, hry s čísly, hry na objevování počtu
- písničky pro poslech i nácvik, vyprávění vlastních zážitků
- prohlížení knížek, encyklopedií
- zvyky a tradice masopustu, karneval v MŠ
- práce s papírem, lepidlem, barvou
- přikrmování zvířátek v lese
- didaktické hry, námětové hry – na zedníka, cukráře, řidiče, lékaře...
- hry s globusem, mapou, s vodou
- vycházky do přírody, lesa, na přehradu, do parku
- poslech hudby, hudebně pohybové hry, improvizovaný pohyb na hudbu
- hry se sněhem a na sněhu

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- dítě zkoumá, experimentuje, všímá si souvislostí a užívá při tom jednoduchých znaků a symbolů
- raduje se z toho, co samo dokázalo, zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá čísel a matematických pojmů
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence:

- hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky

Sociální a personální kompetence:

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem, schopnostem
- umí ocenit výsledky lidské práce

Činnostní a občanské kompetence:

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, povinností a úkolům přistupuje zodpovědně, váží si práce druhých lidí

6.1.6 „Všechno kvete, krásně voní“ - Dítě se učí všimnout si změn v přírodě, její rozmanitosti a tvarů, barev. Učí se vážit života ve všech jeho formách, vážit si tradic a zvyků. Učí se pojmenovat vše, co jej obklopuje, spolupodílet se. Učí se ovlivňovat své chování vůlí. Objevuje podmínky pro růst rostlin, všímá si květů, stromů, mláďat. Prostřednictvím her a činností si prohlubuje své manipulační dovednosti, svoji tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj jazykových schopností a dovedností – vnímání, naslouchání, porozumění, tvoření pojmů, vyjadřování
- rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj fyzické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů
- pochopit zvyky a tradice spojené s jarním obdobím

Vzdělávací nabídka:

- lidové zvyky a tradice – oslava Velikonoc, vynášení Morany
- pomoc dětí při úklidu zahrady

- vycházky do přírody – sledování rozmanitosti změn v přírodě
- výroba výrobků z různých materiálů, zdobení vajíček
- pozorování zahrádek při vycházkách, poznávat keře, rostliny, stromy, návštěva zahradnictví, vysévání semínek a následná péče o rostliny
- smyslové a psychomotorické hry, hry na rozvoj zrakové a sluchové paměti, koncentraci pozornosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti, poslech pohádek a příběhů
- pokusy a experimenty, hry s barvou
- práce s knihou, obrázkovým materiálem
- hry zaměřené na ohleduplnost a toleranci, spontánní hra
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování a sebehodnocení, aktivity podporující sbližování dětí
- hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí – zahradník, řidič, policie
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích – policie, hasiči, záchranná služba
- kognitivní činnosti- kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem
- vycházky do lesa – překonávání přírodních překážek

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si a užívá při tom jednoduchých pojmů
- má povědomí o složkách záchranného integrovaného systému

Kompetence k řešení problémů:

- postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací

Komunikativní kompetence:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své zážitky, pocity a nálady různými prostředky – řečovými, výtvarnými i hudebními

Sociální a personální kompetence:

- vnímá nespravedlivost, ubližování, agresivitu a lhostejnost – rozpozná nevhodné chování

Činnosti a občanské kompetence:

- zajímá se o druhé, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

6.1.7 „Máme rádi zvířata“ - Pomocí her, činností a situací se dítě učí poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm, poznávat co ho obklopuje – živá i neživá příroda. Seznamuje se a rozšiřuje své povědomí o domácích zvířatech a jejich mláďatech, způsobu života i významu pro člověka. Poznává, jak je krásné obklopit se přírodou, žít ve společenství zvířátek, s důrazem na ochranu přírody. Seznamuje se způsobem života volně žijící zvěře, života u vody, řeky a rybníku.

Dílčí vzdělávací cíle:

- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- radost z pohybu na čerstvém vzduchu
- vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora zájmu o učení – poznat domácí a hospodářská zvířata, volně žijící zvěř a jejich užitek pro člověka
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytváření pozitivních citů k rodině, kamarádům, živé i neživé přírodě

Vzdělávací nabídka:

- pohybové hry a činnosti – chůze běh, skoky a poskoky, přeskakování překážek
- hry na školní zahradě
- vycházky do lesa, na louku, výlety do okolí, vycházky k potoku a k rybníku Dubina
- činnosti směřující k ochraně zdraví a osobního bezpečí, vytváření zdravých životních návyků
- činnosti zaměřené na procvičování motoriky (hrubé i jemné)
- vyprávění, přednes, recitace, dramatizace
- hry se slovy, hádanky
- sluchové a rytmické hry, poslech, hudební a hudebně pohybové hry, hry a činnosti zaměřené na rozlišování zvuků
- hry s barvou, drobné výrobky z papíru a přírodnin - stříhání, lepení, sestavování
- grafické napodobování symbolů, čísel
- činnosti zaměřené na užívání pojmů – před, po, vedle, za
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků – odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem
- činnosti přibližující přirozené časové i logické postoupnosti dějů
- pozorování ptáků, zvířat
- komunitní kruh, hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, ochotě, pomoci

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- při zadané práci dokončí, co započalo, dovede spolupracovat, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si matematické představy, užívá čísel a mat. pojmů, vnímá elementární mat. souvislosti
- má originální, vlastní nápady, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence:

- rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Sociální a personální kompetence:

- je schopno respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Činnostní a občanské kompetence:

- svoje hry a činnosti se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

6.1.8 „Naše rodina“ - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat samo sebe a připravovat se na roli budoucí, orientovat se ve společném prostředí, upevňovat své návyky, vědomosti a dovednosti související s rodinou a rodinnými vztahy. Rozšiřuje své povědomí o domově, a vzájemné pomoci mezi členy rodiny o rodinných vztazích a vztábách.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- podpora a rozvoj zájmu o učení
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně používat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem – rodině, MŠ, dětské herní skupině
- vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané – společenství třídy, rodiny, ostatních dětí
- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

Vzdělávací nabídka:

- taneční kroky a poskoky
- protahovací a uvolňovací cviky, pohybové hry s hudbou a zpěvem
- spontánní hra, příprava vystoupení ke Dni matek
- povídky, pohádky a příběhy o babičce, mamince, rodičích

- námětové hry – Na rodinu, Na maminku, Na tatínka, Na přátelství
- hmatové hry – rozlišování předmětů
- poslech veršů, recitace, zpěv, zpěv za doprovodu dětských hudebních nástrojů
- činnosti relaxační a odpočinkové
- hry na rozvoj fantazie – sestavování, skládání
- vyrábění drobných dáreků – stříhání, lepení, skládání, sestavování
- hry se slovy, hry na procvičování vyjadřovacích schopností
- dramatizace pohádek a příběhů
- porovnávání tvarů a barev
- hry na určování počtu – více, méně, málo, stejně
- vycházky po okolí – kdo kde bydlí, turistické vycházky po okolí, hry na školní zahradě
- činnosti směřující k ochraně osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry s čísly
- komentování zážitků a aktivit
- estetické a tvůrčí aktivity
- aktivity podporující sbližování dětí

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- dítě se orientuje v prostředí, ve kterém žije
- má elementární poznatky ze světa lidí

Kompetence k řešení problémů:

- přirozenou motivací k řešení problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence:

- dokáže sdělovat své nálady a prožitky různými prostředky – řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými,

Sociální a personální kompetence:

- je schopno chápat, že lidé jsou různí, umí být tolerantní k jejich odlišnostem

Činnostní a občanské kompetence:

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami

6.1.9 „Sluníčko nás volá“ - Dítě se učí uvědomovat si základní společenské postoje ke světu a životu vůbec. Seznamuje se a rozšiřuje své povědomí o světě knih, jejich rozmanitosti, využití. Poznává samo sebe, život ve společnosti, učí se v něm orientovat, rozvíjet kamarádské vztahy. Učí se spontánně užívat radost při společných aktivitách a oslavách.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody
- rozvoj fyzické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- osvojení si dovedností verbálních i neverbálních – výtvarné, pohybové, hudební, dramatické
- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojování si elementárních poznatků, schopností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů k druhým lidem, dětem
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka:

- hry na školní zahradě, hřišti, lese a okolí, výlety po okolí
- sportovní olympiáda, pohybové hry, hry s námětem pohádek a příběhů

- hry s přírodninami
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky – knížky, časopisy, audiovizuální technika
- vyprávění zážitků a příběhů podle skutečnosti i obrázkového materiálu
- hry na procvičování pojmů – velký, malý, silný, tenký, první, poslední, hry se slovy,
- hádanky a „obrázkové čtení“
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání
- činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání
- řešení myšlenkových a praktických problémů, hledání různých možností a variant
- spontánní hra
- estetické a tvůrčí aktivity – výtvarné, dramatické, literární
- hry, při nichž se dítě učí respektovat druhého
- vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi dětmi – kamarádství, vztahy mezi oběma pohlavími, národnostmi
- příprava realizace společné oslavy MDD
- sledování rozmanitosti změn v přírodě, počasí, roční období
- pomoc dětí na školní zahradě, úklid, vytrhávání plevelu, pozorování a pojmenování květin, stromů, plodů
- hudební a hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy:

Kompetence k učení:

- aktivně si všímá, co se kolem něho děje, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- nebojí se chybovat, pokud nachází ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

Komunikativní kompetence:

- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává – knížky, encyklopedie, audiovizuální technika, počítač

Sociální a personální kompetence:

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich jedinečnostem a odlišnostem

Činnosti a občanské kompetence:

- uvědomuje si svá práva a práva druhých, učí se je hájit a respektovat

6.2 Uspořádání témat ŠVP

Obsah vzdělávání je rozpracován do jednotlivých témat vycházejících z přirozeného vývoje dítěte. Témata vycházejí z praktických životních situací a problémů. Vychází z potřeb dítěte, pomáhá chápat sebe sama, okolní svět, rozumět jeho dění a orientovat se v něm. Děti se učí vidět věci z různých pohledů. Jednotlivá témata si mohou učitelky upravovat podle svých potřeb, měnit na základě podmínek v přírodě, v souvislosti s počasím a různými aktivitami, které mohou nečekaně zasáhnout do programu.

PODZIM

1. Moje školka

Návrhy témat: Naše školka, Kamarádi, Já a můj domov

Naše školka - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat samo sebe, orientovat se v prostředí, upevňuje své návyky, dovednosti, navazuje kontakty s vrstevníky i učitelkami.

Kamarádi - Seznamování dětí a upevňování jejich návyků a dovedností souvisejících s organizací dne v mateřské škole. S důrazem na navázání kontaktů mezi vrstevníky i učitelkami. Minimalizace adaptačních problémů.

Já a můj domov - Prostřednictvím her, situací a plánovaných činností prohlubovat citový vztah ke své rodině, sourozencům a blízkým.

2. Podzim volá

Návrhy témat: Co najdeme na poli, Na zahradě, Les nás láká, Když padá listí

Co najdeme na poli - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat vše, co ho obklopuje – ať živá či neživá příroda. Seznamuje se a rozšiřuje své povědomí o plodech podzimu pěstovaných na zahrádkách a na poli, prohlubuje své povědomí o zdravém životním stylu. Učí se vážit si života a zdraví, pečovat o ně.

Na zahradě - Prostřednictvím situací, hry a plánovaných činností se dítě učí poznávat vše, co ho obklopuje. Rozšiřuje své povědomí o plodech podzimu pěstovaných lidmi se zaměřením na ovoce. Prohlubuje své povědomí o životním stylu v souvislosti se stravovacími návyky, dostatkem pohybu.

Les nás láká - Seznamování dětí a rozšiřování jejich povědomí o plodech podzimu, využití bohaté nabídky k tvořivým činnostem. Rozšiřuje své povědomí o změnách v přírodě souvisejících s postupujícím podzimem, o životě ptáků a volně žijící zvěři. Rozšiřuje své povědomí o ochraně životního prostředí.

Když padá listí - Seznamování dětí a rozšiřování jejich povědomí o změnách v přírodě s důrazem na stromy, keře a květiny. Rozšiřování povědomí o podzimním období a střídání různých jevů typických pro toto roční období.

3. Zimy se my nebojíme

Moje tělo a zdraví - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat vše, co jej obklopuje /živá i neživá příroda/. Rozšiřuje si své povědomí o plodech podzimu, o zdravém životním stylu v souvislosti se stravovacími návyky, dostatkem pohybu, pobytem na čerstvém vzduchu. Učí se vážit života, zdraví, pečovat o ně.

Když kamarád stůně - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat vše, co jej obklopuje. Vytváří si návyky týkající se péče o své zdraví – význam hygieny, čistoty osobní i okolí pro zdraví člověka. Upevňuje poznatky o svém těle, významu našich smyslů.

ZIMA

4. Čas kouzel

S Mikulášem - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Seznamuje se a rozšiřuje povědomí o tradičních předvánočních radovánkách.

Vánoce a pohádky - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Seznamuje se s kouzelným světem knih a pohádek, příběhů pro děti. Seznamování dětí a rozšiřování jejich povědomí o vánočních zvycích v duchu pohody a radostného očekávání.

Hrajeme si se sněhem - Seznamujeme se a rozšiřujeme své povědomí o zimním období, změnách v přírodě, počasí. O aktivitách souvisejících se zimním obdobím, zimních sportech a radovánkách. Učíme se překonávat překážky v životě i ve sportu - jak je důležité pomáhat si navzájem. Učíme se předcházet úrazům dodržováním pravidel zdravého životního stylu a bezpečnosti.

5. Co se dozvím

Než půjdu do školy - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Upevňuje si výslovnost a vyjadřovací schopnosti. Dítě si rozvíjí interaktivní a komunikativní dovednosti, vytváří si základy pro práci s informacemi. Učí se ohleduplnosti a toleranci, nebojí se zveřejnit vlastní názor. Vytváří si pozitivní vztah k učení, rozvíjí si motoriku, celkovou obratnost.

Chystáme se na karneval - Děti se seznamují prostřednictvím řízených i spontánních činností s hádankami, pranostikami. Učí se spolupracovat a ocenit práci druhého. Seznamuje se a rozšiřuje své povědomí o lidském těle, počasí. Učí se pracovat samostatně.

Na řemesla Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí vytvářet vztah k lidem a pracovním profesím, učí se vážit výsledků lidské práce. Zdokonaluje si funkci poznávacích procesů. Objevuje materiály, pracuje s informacemi, umí se poučit.

Co děláme celý den - Prostřednictvím plánovaných a spontánních činností se dítě učí orientaci - časové, prostorové, v terénu. Rozšiřuje a upevňuje si vědomosti a osobní dovednosti, řečový projev. Zlepšuje si svoji fyzickou zdatnost a celkové vnímání.

Naše planeta - Seznamování dětí a rozšiřování jejich povědomí o všem co nás obklopuje. Děti se učí uvědomovat si základní společenské postoje ke světu a životu vůbec.

Voda okolo nás - Prostřednictvím her a činností se dítě učí poznávat živou i neživou přírodu. Poznává základní podmínky pro život člověka – význam vody pro život člověka. Učí se samostatně pracovat, odhadovat vlastní síly i spolupracovat. Učí se vážit života ve všech jeho formách.

JARO

6. Všechno kvete, krásně voní

Slavíme jaro - Prostřednictvím her, činností a situací se dítě učí poznávat vše, co jej obklopuje. Rozšiřuje své povědomí o nastupujícím období jara a souvisejících změnách v přírodě i okolí lidských obydlí. Učí se vážit života ve všech jeho formách. Vážit si tradic a zvyků.

Jaro na nás ťuká - Děti se učí všimnout si změn v přírodě, rozmanitosti a tvarů, barev. Učí se pojmenovávat vše, co jej obklopuje, spolupodílet se. Učí se ovlivňovat své chování vůlí.

Cestujeme - Seznamování dětí a rozšiřování povědomí o složkách záchranného integrovaného systému – záchranná služba, policie, hasiči, jejich významu, bezpečnosti při všech činnostech doma, v mateřské škole i mimo ni. Prostřednictvím her se děti učí bezpečnému chování v dopravních situacích.

Kvetoucí příroda - Prostřednictvím her, činností a situací se dítě učí poznávat, co jej obklopuje. Poznávají krásy přírody, učí se co je vývoj a jakou úlohu má v životě člověka. Učí se samostatně řešit problémy, rozvíjet celkovou obratnost a dovednost.

7. Máme rádi zvířata

Poznáváme domácí a hospodářská zvířata - Prostřednictvím situací, her a činností se dítě učí poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm, poznávat co ho obklopuje – živá i neživá příroda, učí se vážit života ve všech jeho formách. Seznamuje se a rozšiřuje své povědomí o domácích zvířatech a jejich mláďatech, způsobu života i významu pro člověka.

Kdo žije u potoků, řek a rybníků - Pomocí her, spontánní i řízené činnosti seznamovat děti se způsobem života ve volné přírodě, zvláště pak u potoků a rybníků. Učit děti orientovat se v oblasti živé i neživé přírody a její význam pro člověka.

Zvířata ve volné přírodě - Děti se seznamují a rozšiřují své povědomí o přírodě, závislosti člověka na přírodních podmínkách, s důrazem na volně žijící zvěř. Poznávají, jak je krásné obklopit se přírodou, být ve společenství zvířátek - s důrazem na ochranu životního prostředí.

10. Naše rodina

Máme se rádi s mámou a tátou - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat samo sebe a připravovat se na roli budoucí, orientovat se ve společném prostředí, upevňovat své návyky, vědomosti a dovednosti související s rodinou a rodinnými vztahy.

Maminka má svátek - Prostřednictvím her, spontánních i řízených činností se dítě učí orientovat ve společenském prostředí, upevňuje vztah k rodině a blízkým. Rozšiřuje své povědomí o rodině, o domově a vzájemné pomoci mezi členy rodiny o vztazích a vztazích v rodině.

LÉTO 11. Sluníčko nás volá

Děti mají svátek - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat samo sebe, život ve společnosti a orientovat se v něm, rozvíjet kamarádké vztahy. Období plné překvapení věnované oslavám Mezinárodního dne dětí.

V knihách je moudrost - Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat, život ve společnosti a orientovat se v něm. Seznamuje se a rozšiřuje své povědomí o kouzelném světě knih, jejich rozmanitosti, využití. O světě pohádek a příběhů pro děti s celospolečenským dosahem.

V trávě - Děti se učí prostřednictvím her, činností a situací objevovat znaky přírody, rozmanitosti světa. Objevuje podmínky pro růst rostlin, všímá si květin, stromů, mláďat a všeho co jej obklopuje. Učí se popisovat děje, situace, umí říci vlastní názor. Učí se chápat vztahy, souvislosti a pojmy.

Poslední týden školního roku je týdnem výletů, vycházek, her dětí, loučení s předškoláky.

7 Dílčí projekty a programy

- **Logopedický projekt - „Strom vypráví“** škola realizuje díky dotaci MŠMT. Projekt je zaměřen na prevenci poruch řeči u dětí, které mají k těmto poruchám sklon. Cílem projektu je prevence poruch řeči, které chceme dosáhnout díky rozvoji jemné motoriky, hrubé motoriky, navozováním správného dýchání a v neposlední řadě obohacování slovní zásoby. Do projektu se zapojuje 15 dětí, které pracují pod vedením učitelek, které absolvovaly kurz logopedického asistenta. Probíhá v úterý a ve čtvrtek, dvě skupinky se střídají dvakrát týdně. Odpolední program je určený nejenom dětem, ale také jejich rodičům. Projekt probíhá ve spolupráci se Speciálně pedagogickým centrem Trutnov.

Nadstandardní aktivity

Součástí vzdělávací nabídky jsou nadstandardní aktivity.

- Logopedická prevence v MŠ
- Plavání – Plavecká škola Hořice
- Lyžování – odpolední lyžování lyžařská škola Mladé Buky
- Čmelda Pepík – zapojení do celorepublikového projektu podporující rozvoj předmatematických schopností dětí
- Se sokolem do života – Projekt ČOS pro předškolní děti

8 Systém evaluace

8.1 Oblasti autoevaluace

Mateřská škola se zaměřuje na tyto oblasti:

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek vzdělávání
- zpracování a realizace integrovaných bloků
- práce učitelek - kontrolní a hospitační činnost, sebehodnocení
- výsledky vzdělávání

Smyslem evaluace je posunout naši práci směrem ke zvýšené kvalitě, odstraňovat nežádoucí návyky a neefektivní způsoby práce. **Techniky k získání informací jsou:** rozhovory, diskuze, dotazníky, porady, hospitace. **Denní evaluace:** pomocí rámcových cílů (co se učím, s jakou hodnotou se dítě setkává) kdykoli v průběhu dne, zodpovídají všechny učitelky. Denní zápis: zápis do třídní knihy, zpětná vazba - rozhovory s dětmi i rodiči, zodpovídají všechny učitelky. **Evaluace předchozího tématu :** (průběhu, výsledku) vždy, po skončení tématu, zodpovídají všechny učitelky. **Hodnocení vzdělávacích výsledků dětí:** Každá učitelka si volí svůj rozsah a způsob hodnocení. Zapisuje do přehledu vývoje dítěte – viz Diagnostika dětí. Všechny informace učitelky zpracovávají průběžně. Vyhodnocují svá pozorování, popisují posun dítěte v oblasti pohybové, hrubé i jemné motoriky, sociálních vztahů, myšlenkových operací, komunikace a jazykového projevu, prostorových a početních představ, hudebních a výtvarných projevů, grafomotoriky, sebepojetí a sebeprosazování ve skupině, projevů chování atd. U nejstarších dětí porovnáваме posun v kresbě, schopnosti spolupráce, chuť získávat nové poznatky, sebevědomí a aktivitu, abstraktní pojmy a časy, posun v představách a jazykovém citu a další významné operace potřebné ke vzdělávání. U dětí s odkladem školní docházky svá pozorování častěji konzultujeme s rodiči. Pozorování o chování a projevech dítěte předávaná rodičům zpracováváme s vědomím citlivosti popisovaných informací. Zodpovídají všechny učitelky.

Hodnocení na úrovni třídy: každá učitelka hodnotí svoji práci (přínos pro děti, metody, formy, prostředky. Jedenkrát ročně ve svém písemném hodnocení.

8.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Obsah a průběh vzdělávání – mimo výukové aktivity (ankety pro rodiče), obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky, obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program, podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické, podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole), podmínky ke vzdělávání ekonomické, podmínky ke vzdělávání materiální, podmínky ke vzdělávání personální, podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru), podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem, podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče), podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem, úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza, úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání učitelů - organizační řízení školy, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání učitelů - partnerství školy a externí vztahy, výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence, výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti.

8.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá k jednotlivým oblastem autoevaluace následující nástroje: analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, hospitace vedením (ředitel, vedoucí učitelka), sebehodnotící rámce, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti.

Sledování a hodnocení respektování podmínek (materiální, hygienické, personální organizace a provoz školy, podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí).	průběžně	zodpovídá ředitel školy + vedoucí učitelka
Sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců.	průběžně	zodpovídá vedoucí učitelka
Analýza a hodnocení vlastní vzdělávací práce – průběžné hodnocení pedagogické činnosti, naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků (záznamy do ŠVP).	průběžně	písemné sebehodnocení – učitelky ve třídách, vedoucí učitelka vyhodnotí
Sledování a hodnocení kvality práce učitelky. (kontrolní a hospitační činnost).	hospitační činnosti	podle plánu hospitací zodpovídá vedoucí učitelka
Vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP.	průběžně	učitelky ve třídách – porady
Průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP.	čtvrtletně	všechny učitelky na třídách - porady
Sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP – vzhledem k zaměstnancům a dětem.	průběžně	vedoucí učitelka + všechny učitelky na třídách - porady
Individuální pedagogická diagnostika.	průběžně	písemně – dotazníky, všechny učitelky na třídách
Kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů a jejich zpětné využití.	1x čtvrtletně	vedoucí učitelka ve spolupráci všech učitelek na třídách
Závěrečné pololetní a roční zhodnocení vzdělávacího procesu v MŠ, porovnávání průběhu a výsledků vzdělávání s cíli ŠVP a s cíli RVP.	2x ročně	všechny učitelky na třídách - porady
Sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky.	2x ročně	vede – vedoucí učitelka, zodpovídají všechny učitelky na třídách - porady
Kontrola vedení třídní a jiné svěřené dokumentace.	průběžně	zodpovídá vedoucí učitelka

8.4. Časové rozvržení autoevaluačních činností odpovědnosti učitelek

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně podle časového plánu, ve kterém je zahrnuta i zodpovědnost učitelek.